

BÖYLE HATALAR YAPILMAMALI

Aydınlık Dergisi, 3 Ağustos 2008

Yıldırım Koç

TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı Dr.Naci Önsal, TÜRK-İŞ tarafından kısa bir süre önce yayımlanan Sendikal Notlar kitabında (s.27) şöyle diyor: “1947 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü’nün Anayasası kabul edildi.”

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) Anayasası 1947 yılında değil, bu tarihten 28 yıl önce, 1919 yılında kabul edildi. ILO Anayasası, 1919 yılında imzalanan Versay Antlaşması’nın bir bölümüydü. Ayrıca, 10 Ağustos 1920 yılında imzalanan Sevr Antlaşması’nın bir bölümü de ILO Anayasasıdır.

ILO Anayasası’nda 1947 yılında önemli bir değişiklik mi yapıldı da, sayın Önsal’ın kastı o mudur; bir yanlış ifade mi söz konusudur? Hayır. ILO Anayasasında yapılan değişiklikler bellidir. ILO Anayasasında 1922 yılında yapılan bir değişiklik 1934 yılında yürürlüğe girdi. 1945 yılında yapılan bir değişiklik 1946 yılında yürürlüğe girdi. 1946 yılında yapılan bir değişiklik 1948 yılında yürürlüğe girdi. 1953 yılında yapılan bir değişiklik 1954 yılında yürürlüğe girdi. 1962 yılında yapılan bir değişiklik 1963 yılında yürürlüğe girdi. 1972 yılında yapılan değişiklik de 1974 yılında yürürlüğe girdi. ILO Anayasasında başka bir değişiklik yok. Dr.Ünsal 1947 yılını nereden çıkarmış, anlamak mümkün değil. Acaba ILO’nun Philadelphia Bildirgesi ile mi karıştırmış diye düşündüm. Bu bildirge, ILO Anayasasının ekidir. Ancak o da 1944 yılında kabul edilmiş.

Sayın Önsal, Alpaslan Işıklı Hocamızın bir kitabını kaynak olarak göstererek şunları söylüyor: “Esasen ‘kolektif pazarlık’ deyimini ilk defa kullanan ve meşhur edenler de iki İngiliz sosyal politika tarihçisi Sidney ve Webb’dir.” (s.19)

Sayın Önsal, Alpaslan Işıklı Hocamızın kitabından eksik alıntı yapmış. Hocamız, “Sidney ve Beatrice Webb” diyor. Doğrusu da bu. Sidney Webb ve Beatrice Webb gerçekten de 1894 yılında yayımladıkları Sendikacılığın Tarihi (The History of Trade Unionism) ve 1897 yılında yayımladıkları Endüstriyel Demokrasi (Industrial Democracy) kitaplarıyla sosyal politika tarihine geçmiş iki önemli isimdir. Zaten, bu iki önemli ismi doğru olarak bilmeden sendikacılık tarihi yazmak da mümkün değildir.

Dr.Ünsal, “1950 yılında Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu Türk işçi hareketi ile ilgilendi,” diyor (s.28). Aynı sayfada şöyle devam ediyor: “31 Temmuz 1952 yılında Türk-İş kuruldu ve Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu’na üye olma kararı aldı.”

Sözkonusu örgütün adı “Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu” veya “Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu” değil, “Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu”dur (ICFTU, International Confederation of Free Trade Unions).

Sayın Önsal, kitabınının 21. sayfasında, Uğur Kökten’in bir kitabını kaynak olarak göstererek, “Avrupa’da sendikaların 18. yüzyıl boyunca kurulup mücadele ettikleri ve yasal zemine ... 19. yüzyılda erdikleri dikkate alınır” diyerek, çeşitli ülkelere ilişkin tarihler vermiş. Sendikaların “18. yüzyıl boyunca kurulup mücadele” ettiği ülke yoktur. Sendikaların yasal zemin bulmalarına ilişkin tarihler de güvenilir değildir. Bir örnek vereyim. Sayın Önsal, İngiltere’de bu işin 1868 yılında olduğunu ileri sürüyor. Gerçek tarih bundan 43 yıl öncedir. İngiltere’de önce 1799 ve 1800 yıllarında Birleşme Yasaları (Combinations Act) çıkarılarak işçi örgütleri yasaklandı. 1824 yılında, işçilerin hiçbir mücadelesi olmaksızın, Avam Kamarasından bir milletvekilinin kişisel çabalarıyla bu yasak kaldırıldı. 1825 yılında da sendikalara yasallık sağlayan yasa kabul edildi. Diğer ülkelere ilişkin hatalara değinmiyorum.

Bu hatalar çok mu önemli? Önemli tabii. Bu kadar temel konularda böylesine büyük hatalar yapılırsa, diğer değerlendirmelere ne kadar güven duyulabilir?